

Crèche niet goed voor babybrein

INTERVIEW

TEKST MANJA GRUSON FOTOGRAFIE KITTY HIJLTJENS

TOT 2 JAAR MOETEN KINDEREN NIET NAAR DE CRÈCHE, STELT PSYCHOLOOG EN J/M-JOURNALIST MARILSE EERKENS. EÉN TROOST VOOR ALLE OUDERS MET KINDEREN GEBOREN VOOR 2005: TOEN WAREN CRÈCHES ZO SLECHT NOG NIET.

In haar onlangs gepubliceerde boek *Wat doen we met de baby* legt Marilse Eerkens uit hoe baby's zich ontwikkelen en wat de effecten van de kinderopvang hierop zijn. Haar conclusie - crèches zijn niet geschikt voor jonge kinderen - maakte veel reacties los.

Waarom wilde je dit boek schrijven?

'Op een congres over *Criminaliteit: aangeboren of aangeleerd?* hoorde ik dat je voor criminaliteitspreventie terug zou moeten naar de eerste twee levensjaren, omdat die cruciaal zijn voor de ontwikkeling van de hersenen en de aanleg van het stresssysteem. En toen dacht ik: hoe zit het dan met de crèches? Kunnen die wel de zorg bieden die kinderen nodig hebben? Ik verdiepte me erin en wist: hier MOET ik iets mee doen!'

Waarom is de crèche een slecht alternatief?

'Leidsters van Nederlandse crèches zijn zoveel tijd kwijt aan de verzorging, dat er amper tijd overblijft voor individuele interacties: kletsen, zingen en spelen met de baby. Bovendien wisselen de leidsters te vaak. Tegelijkertijd wordt liefst vijftig procent van het brein in de eerste twee levensjaren aangelegd. Emotionele zorg en aandacht zijn heel belangrijk voor die ontwikkeling en juist daar hebben crècheleidsters niet genoeg tijd voor. Wanneer een kind niet op de juiste momenten getroost en gerustgesteld wordt door een belangrijke verzorger, bouwt hij geen goede vertrouwensband op; hij raakt slecht gehecht. Tussen de drie en negen maanden wordt bovendien het stresssysteem aangelegd. De hoeveelheid stress die het kind in deze periode ervaart en de mate waarin hij daarbij consequent door een vertrouwde volwassene gerustgesteld

wordt, is bepalend voor de manier waarop hij de rest van zijn leven met stress om zal gaan.'

En veel stress pakt per definitie negatief uit?

Er zijn mensen die zeggen dat een gezonde dosis stress op de crèche een kind voorbereidt op de stress die hij later in de samenleving zal ervaren, maar dat is sterk de vraag. Wat we tot nu toe weten is dat stress op de crèche in verband wordt gebracht met meer agressie bij jongens en angst bij meisjes. Amerikaans onderzoek wijst bovendien uit dat hoe jonger een kind naar de crèche gaat en hoe meer uren hij er doorbrengt, hoe groter de kans wordt op negatief gedrag. Recent Nederlands onderzoek laat zien dat dit negatieve gedrag ook al kan optreden bij twee dagen crèche per week. Weliswaar in minder extreme mate, maar toch. Daarom vind ik het veiliger om je baby bij een vaste gastouder onder te brengen of een oppas aan huis te nemen.'

Wat kunnen ouders met grotere kinderen nu nog met deze wetenschap?

'Het scheelt misschien om te weten dat de crèches pas na 2005 - toen de kinderopvang vercommercialiseerde - aanzienlijk verslechterden. In 1996 gaf onderzoek van de NCKO de kinderopvang nog een ruime voldoende. In 2009 concludeerde hetzelfde onderzoek dat de kwaliteit onvoldoende was. Bedenk bovendien, als je toch zorgen maakt om jouw kind, dat het brein plastisch is. Ook al heb je slechte hechtingservaringen; met iedere nieuwe relatie in je leven heb je de kans om deze te verwerken met behulp van mooie, nieuwe hechtingservaringen. Tot slot heeft het, zoals de Engelsen dat zeggen, weinig zin to *cry over spilled milk*.*'

'Stress op de crèche zou leiden tot meer agressie bij jongens en angst bij meisjes'

Wat doen we met de baby?
Over hechting, hersens en kinderopvang, Marilse Eerkens, Bertram + de Leeuw Uitgevers, € 18,50

